

บทความวิจัย

แนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเตาะ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

อิบรอฮีม จงรักศักดิ์¹ อับดุลเลาะ อูมา²¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครอง, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, จังหวัดปัตตานี² ดร. (ผู้ช่วยศาสตราจารย์) อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง, คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, จังหวัดปัตตานี

อีเมลผู้แต่งหลัก : aibrohim.jongraksak@gmail.com เบอร์โทร : 08 1969 1822

วันที่รับ : 15, กุมภาพันธ์, 2567 ✿ วันที่รับแก้ไข : 02 กันยายน, 2567 ✿ วันที่ตอบรับ : 30, มิถุนายน, 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของเทศบาลเมืองสะเตาะ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพและสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยการคัดเลือก จำนวน 15 คน ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ และประชาชนของเทศบาลเมืองสะเตาะ เช่น ประธานชุมชน แกนนำชุมชน ผู้นำศาสนา และประชาชนทั่วไปในเขตเทศบาลเมืองสะเตาะ รวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา พบว่า เทศบาลเมืองสะเตาะ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา มีนโยบายการพัฒนา 3 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมเศรษฐกิจ ได้เสริมสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาทักษะอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน การปรับปรุงตลาดสดและการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน 2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ได้พัฒนาระบบสาธารณสุข ทั้งการดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้พิการ พัฒนาระบบการศึกษา ระบบการดูแลสุขภาพปลอดภัยและการบรรเทาสาธารณภัย และสถานที่ในการออกกำลังกาย และ 3) การจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ การจัดการขยะ การก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะและการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในสวนสาธารณะ สำหรับปัญหาและอุปสรรคนั้น คือ งบประมาณของเทศบาลเมืองสะเตาะมีจำกัด ไม่สามารถแก้ปัญหาตามความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังขาดการให้ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหา คือ ส่วนกลางต้องกระจายอำนาจ การกระจายงบประมาณให้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นและต้องมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภารกิจของเทศบาล สร้างความตระหนักให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมมือและร่วมพัฒนา

คำสำคัญ : แนวทาง, การพัฒนา, ปัญหา, อุปสรรค, เทศบาลเมืองสะเตาะ

RESEARCH

Development Guidelines of Muang Sadao Municipality, Sadao District, Songkhla Province

Aibrohim Jongraksak¹ Abdullah Uma²

¹ Student of Master, Degree of Master of Political Science, in program Government, Fatoni University, Ch.Pattani

² Assoc.Prof. Dr., Lecturer in Political Science, in program Government, Fatoni University, Ch.Pattani

Corresponding Author, Email : aibrohim.jongraksak@gmail.com **Tel :** 08 1969 1822

Received : February 15, 2024 ✿ **Revised :** September 02, 2025 ✿ **Accepted :** June 30, 2025

Abstract

This research consisted of two objectives: To study the development guidelines, problems, obstacles, and solutions associated of Muang Sadao Municipality, Sadao District, Songkhla Province using qualitative research methodology. The 15 samples were selected (purposive sampling) including executives, heads of government agencies, and the people of Sadao Municipality Such as community presidents, community leaders, religious leaders, and the general public in Sadao Municipality. The data is collected by using a structured interview and analyzed by the means of descriptive analysis.

The result of the study on “Development Guidelines of Muang Sadao Municipality, Sadao District, Songkhla Province” found that policies are provided in all 3 areas: 1) Economic promotion policy: There is improvement in the matter of providing knowledge to promote careers and to build career skills; promoting the community’s economy; improving the fresh markets; and promoting the community enterprise. 2) People’s life quality policy: There has been development in the areas of the public health system; elderly, bedridden patients, and disabled care; the education system; safety care and public disaster relief systems; and public areas for exercise. 3) Sustainable cleanliness and environmental management policy: There are developments in planting trees; waste management and waste-to-waste power plant constructions; and increasing green space in parks. In addition, in policy development guidelines still face obstacles, including the limited or small budget of Sadao Municipality which makes it impossible to fully solve the problems and needs of the people in some matters and sometimes. This is considered as the main problem in the development. In addition, another obstacle was encountered, namely lack of cooperation of the people in the local area. The solutions to the problem include: proposing that the central government sector be decentralized and distribute the budget to more local

areas and having public relations to the people in the area to be informed of the municipality's mission and to be involved in the development together.

Keywords: Guidelines, Development, Problem, Obstacle, Sadao Municipality

บทนำ

การปกครองของไทยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา และ (2) รูปแบบทั่วไป คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) (วัชรินทร์ อินทพรหม และคณะ, 2558 : 193) ในการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวคิดที่มีมานานนับตั้งแต่เริ่มมีรัฐธรรมนูญ โดยต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายในท้องถิ่นของตน การปกครองท้องถิ่นได้รับการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับแต่ที่ชัดเจนที่สุด คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (ภิรมย์พรไชยยนต์, 2557 : 2) ขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยังคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก ในมาตรา 250 กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560 : ออนไลน์)

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด ตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นนั้นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน (Wit 1967 : อ้างถึงใน โกวิท ี พวงงาม, 2555 : 22) ขณะที่อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์ (2554 : 1-2) ได้กล่าวว่า การบริหารงานของส่วนราชการ เป็นการบริหารงานที่จะสามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพ เพิ่มพูนคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

เทศบาลเมืองสะเดา เป็นหนึ่งในเทศบาลที่อยู่ในรูปแบบการปกครองของไทย และอยู่ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดสงขลา ซึ่งมีเขตการปกครองที่กว้างและมีจำนวนประชากรอยู่หนาแน่น ชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองสะเดาในปัจจุบัน มีจำนวน 19 ชุมชน จำนวนครัวเรือนในปัจจุบัน 8,755 ครัวเรือน โดยมีจำนวนประชากร รวม 21,653 คน เทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา นับว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่อยู่นับหลักการกระจายอำนาจทางการปกครองและมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ทั้งนี้ การทำหน้าที่ดังกล่าวจะต้องยึดถือแนวทางการบริหารจัดการที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อการตอบสนองให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความพึงพอใจสูงสุด (เทศบาลเมืองสะเดา, ข้อมูลทั่วไป, 2565 : ออนไลน์)

สามารถสรุปได้ว่าเทศบาลเมืองสะเดา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่มากพอสมควร ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่คณะผู้บริหารและข้าราชการประจำของเทศบาลเมืองสะเดา ควรบอกถึงแนวทางในการพัฒนาต่าง ๆ ว่ามีวิธีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง ส่งผลต่อประชาชนอย่างไรบ้าง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบพร้อมกับรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา เพราะนอกจากจะทำให้ได้รับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงแล้ว ยังทำให้การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสะเดา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ในนโยบายทั้ง 3 ด้าน ต่อไปนี้ ได้แก่ นโยบายด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ, นโยบายด้านคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และนโยบายด้านการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และผู้วิจัยซึ่งเป็นหนึ่งใน

ประชากรของเทศบาลเมืองสะเดา ที่ได้สังเกตเห็นถึงการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาที่ผ่านมาของคณะผู้บริหารและข้าราชการประจำของเทศบาลเมืองสะเดา ในการปฏิบัติงานดังกล่าวถือเป็นเครื่องมือและแนวทางพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติราชการด้านบริการท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนภายในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสะเดาได้อย่างเต็มศักยภาพ มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมในภายภาคหน้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานโยบายของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานโยบายของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

การทบทวนวรรณกรรม

1. การพัฒนา ซึ่งหมายถึง ทำให้เจริญ การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงในทุก ๆ ด้านของคนทำให้ดีขึ้น ว่าจะจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และทางสังคมวัฒนธรรม เพื่อให้ลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่าลักษณะเก่าที่เคยเป็นอยู่ นักวิชาการได้ให้ความหมายและอธิบายถึงแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา ไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งพอจะประมวลได้ ดังต่อไปนี้

วิลพร ไชโย (2559 : 15) ได้ให้ความหมายของ “การพัฒนา” หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยทั่วไป เช่น การพัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศ คือ การทำสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้น เจริญขึ้น สนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้น และการพัฒนาเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว

ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุบลัมภ์ (2558 : 1) ได้กล่าวว่า แนวความคิดเกี่ยวกับ “การพัฒนา” เริ่มมีมาตั้งแต่อดีตกาล ด้วยการที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดำรงชีวิตด้วยการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นสังคมแล้วมีการคัดเลือกผู้นำเพื่อดำเนินการพัฒนากลุ่มของตนเองเพื่อการอยู่รอดของเผ่าพันธุ์ อันเป็นการปฏิบัติสืบต่อกันมา กระทั่งถึงปัจจุบันก็ยังคงต้องมีการพัฒนากันอยู่ตลอดไป นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา การกำหนดแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาก็ได้รับอิทธิพลทางความคิดจากสำนักคิดต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุดังกล่าวคำว่าพัฒนาจึงได้กลายเป็นคำที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก เพราะจากการที่ประเทศต่าง ๆ ต้องประสบกับปัญหาจากสงคราม จึงจำเป็นที่จะต้องแสวงหาแนวทางและวิธีการเพื่อดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูแก้ไขสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในประเทศของตนเอง จึงทำให้มีการนำคำว่าพัฒนาไปใช้ในหลายรูปแบบ กว้างขวางและแพร่หลาย เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาการเมืองและการพัฒนาในด้านอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้นการนำคำว่าพัฒนาไปใช้ ก็จะมี ความหมายแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ที่นำไปใช้

นอกจากนี้ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุบลัมภ์ (2558 : 10) ยังได้กล่าวอีกว่า แนวคิดแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นแนวคิดการพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของทุกด้านอย่างสมดุลใน 5 ด้าน คือด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคมและด้านการเมือง

ขณะที่ดิเรก ฤกษ์หรั่ง (2543 : 282) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการพัฒนา ว่าเป็นกระบวนการ (Process) ที่จะต้องมีองค์ประกอบของเครื่องชี้วัดที่สำคัญและต้องผสมผสานระหว่างสิ่งเหล่านี้ :

- มีการเปลี่ยนแปลง (Change) ในทางบวก ได้แก่ การปรับปรุงเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตต้องเป็นไปในทางที่ดีเสมอ ถ้าเปลี่ยนแปลงในทางลบไม่ถือว่าเป็นการพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องดีขึ้น เจริญขึ้น

งอกงามขึ้น และต้องเกี่ยวข้องกับ 4 แกนหลัก คือ คน โครงสร้าง เทคโนโลยีและระบบหรืองาน (รวมทั้งสิ่งแวดล้อมด้วย)

- การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมีการควบคุม (Control) ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงต้องเป็นไปตามแผนที่กำหนด ที่ชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติที่ดำเนินตามเป้าหมายอย่างเด่นชัดและปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์และเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีจุดเน้นของการพัฒนาโดยประชาชน เพื่อประชาชน และเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน

- ผลของการพัฒนานั้นต้องมีความเสมอภาค (Equity) และการกระจาย (Redistribution) ในการกระจายความเป็นธรรมในเรื่องรายได้ และการกระจายความเป็นธรรมในเรื่องคุณภาพชีวิต (Quality of Life) แก่กลุ่มคนในสังคมอย่างยุติธรรมและจะต้องทำให้เกิดความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริงในเรื่องโอกาส (การศึกษา การทำงาน ความก้าวหน้า ฯลฯ)

ในส่วนของเรื่อง วัตถุประสงค์ (2540) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง ความก้าวหน้าหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตามเกณฑ์หรือเป้าหมายของการพัฒนาตามที่ได้กำหนดคุณค่าไว้ และได้สรุปความหมายของคำว่า การพัฒนา ตามทฤษฎีความทันสมัย (Modernization Theory) ไว้ดังนี้

- การพัฒนา คือ สภาวะที่เศรษฐกิจของประเทศหนึ่ง ๆ สามารถทำให้ผลผลิตมวลรวมประชาชาติสูงถึงร้อยละ 5-7 ต่อปีและสามารถรักษาระดับนี้ไว้ได้เป็นสภาวะที่ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี

- การพัฒนา คือ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยการเร่งรัดให้ผลผลิตมวลรวมประชาชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นกระบวนการที่ส่งผลให้ระดับรายได้โดยเฉลี่ยต่อบุคคลของประเทศสูงขึ้นและประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

- การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการว่าจ้างงานที่ได้วางแผนไว้แล้วเพื่อลดสัดส่วนของภาคเกษตรกรรม ในขณะที่เพิ่มสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมและการบริหาร

- การพัฒนา คือ การสร้างสภาวะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งการพัฒนานั้นจะประสบความสำเร็จได้ด้วยการลดหรือขจัดความยากจน ความไม่เท่าเทียมกันและการว่างงานในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังเจริญเติบโต

- การพัฒนา คือ กระบวนการหลายมิติซึ่งประกอบด้วยเปลี่ยนแปลงในด้านโครงสร้างทางสังคม ทักษะของประชาชน สถาบันต่าง ๆ ของชาติการเร่งรัดความเจริญเติบโต การลดความไม่เท่าเทียม และขจัดความยากจน นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงต่อระบบสังคมทั้งระบบ และมุ่งสู่การสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของปัจเจกชนและกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมภายในทั้งระบบ เป็นก้าวออกจากสภาพชีวิตที่ไม่น่าพึงพอใจไปสู่สภาพชีวิตที่ดีกว่าทั้งในด้านวัตถุและความรู้สึกนึกคิด

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นสถาบันที่ให้การฝึกฝน ให้การศึกษาเกี่ยวกับการเมืองแก่ประชาชน โดยการทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เกิดสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญ ค้นเคยกับการใช้สิทธิทางการเมือง หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาและความเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

Wit (1967 : อ้างถึงใน โกวิท พงงาม, 2555 : 22) ได้กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการปกครองท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นนั้นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์ประกอบ

ตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตของตน

การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกจัดตั้งขึ้นทั่วประเทศทั้งในรูปแบบทั่วไปและรูปแบบพิเศษ มีอำนาจหน้าที่และภารกิจมากมายตามที่กฎหมายกำหนด ขณะที่ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2535 : อ้างถึงใน บูฆอริยียมะ, 2550 : 4) ได้อธิบายว่า การกระจายอำนาจทางการปกครองออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีแรกการแบ่งอำนาจการปกครอง (De Concentration) หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลไปให้ราชการส่วนภูมิภาค ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐบาลมอบหมายภายในพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจ ตัดสินใจและริเริ่มดำเนินการได้ภายในกรอบนโยบายที่รัฐบาลกำหนด

Holloway (1981 ; อ้างถึงใน สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2539 : 37) ที่ได้กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับความจริงใจของรัฐบาลกลางในการกระจายอำนาจการบริหารตนเองให้แก่ท้องถิ่น โดยจะต้องกระจายทั้งอำนาจทางการเมืองและการคลัง โดยเฉพาะอำนาจทางการคลัง รัฐบาลกลางจะต้องส่งเสริมให้รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการรายได้ให้เหมาะสมกับภารกิจในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง จนกระทั่งสามารถพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนใหญ่

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 6-7) กล่าวว่า ภารกิจหน้าที่ตามหลักความสามารถทั่วไปหลักความสามารถทั่วไป หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำภารกิจได้อย่างกว้างขวาง เท่าที่ไม่เป็นการละเมิดบทบัญญัติของกฎหมายหรือกระทบต่ออำนาจของสถาบันทางปกครองอื่น ๆ ยึดหลักความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ตามข้อเรียกร้องของท้องถิ่น เป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและทันต่อสภาวการณ์ด้วย กฎหมายจะให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการต่าง ๆ โดยไม่ระบุงะจะจง ซึ่งการกำหนดเช่นนี้จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในภารกิจบริการสาธารณะที่มีอยู่และอาจมีขึ้นในอนาคตตามความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่นด้วย

สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2562 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของเทศบาล อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562) มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลมีหน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. จัดการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. หน้าที่ตามกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล การ

จัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

3. คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองสะเดา ได้กำหนดแนวทางนโยบายในการพัฒนาเมืองสะเดา ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสมดุล จะดำเนินการพัฒนาเทศบาลเมืองสะเดาในด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาเมืองสะเดาไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “สะเดาเมืองศูนย์กลางการค้าขายของอำเภอ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” มีเป้าหมายเพื่อให้เมืองสะเดาเป็นเมืองแห่งความสุขสำหรับการอยู่อาศัย มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัยจากมลพิษ ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี มีสถานศึกษาที่ได้รับมาตรฐาน รักษาไว้ซึ่งประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงาม ชุมชนมีความเข้มแข็ง พร้อมขับเคลื่อนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้พร้อมกันทุกชุมชน

ซึ่งจะพัฒนาจากนโยบาย 3 ด้าน ต่อไปนี้ ได้แก่ 1. นโยบายด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ 2. นโยบายด้านคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และ 3. นโยบายด้านการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยที่จะพัฒนาเมืองสะเดาให้เจริญก้าวหน้าบรรลุตามนโยบาย และเกิดผล บังเกิดในทางปฏิบัติ ยึดถือเอาประโยชน์สุขอย่างแท้จริงของประชาชนชาวสะเดาเป็นสำคัญ (เทศบาลเมืองสะเดา, คำแถลงนโยบาย นายวัชพล ปรีสุทธิกุล นายกเทศมนตรีเมืองสะเดา, 2565 : ออนไลน์)

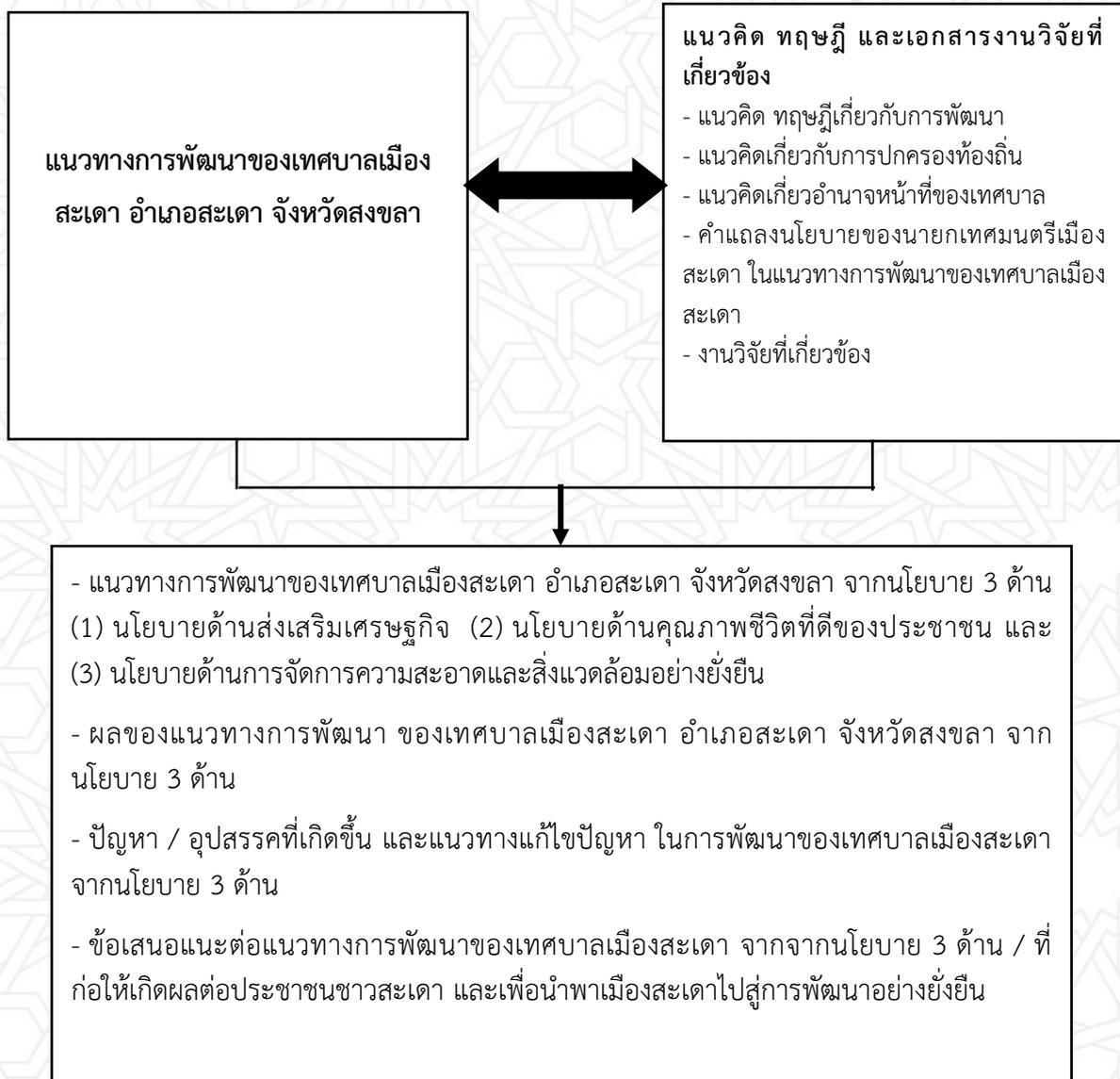
ณัฐธินิชา ทิพย์สังข์ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อนโยบายด้านการพัฒนากับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองคองหงส์ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคองหงส์ จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง คองหงส์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พื้นที่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัย มีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคองหงส์ จังหวัดสงขลา ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยความคาดหวังต่อนโยบายด้านการพัฒนา ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม สาธารณสุขและคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการ โดยตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายความคาดหวังต่อนโยบายด้านการพัฒนามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคองหงส์ จังหวัดสงขลา

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำไปประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยจะศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา จากนโยบาย 3 ด้าน ว่ามีแนวทางการพัฒนาอย่างไร สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของประชาชนที่อยู่ภายใต้เขตการปกครองของเทศบาลเมืองสะเดาหรือไม่ และพบปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นในแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดาหรือไม่ อย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของวิลเลียม ไฮโย (2559), ณัฐธินิชา ทิพย์สังข์ (2558), ดิเรก ฤกษ์หรัย (2543), เกื้อ วงศ์บุญสิน (2540), Wit (1967 ; อ้างถึงใน โกวิทย์ พวงงาม, 2555), ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2535 ; อ้างถึงใน บุญอริ ยีหะมะ, 2550), Holloway (1981 ; อ้างถึงใน สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2539), นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547), สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2562), เทศบาลเมืองสะเดา

(2565), ญัฐธนิชา ทิพย์สังข์ (2566) ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา, แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น, แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาล, คำแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรีเมืองสะเดา ในแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา, และงานวิจัยของญัฐธนิชา ทิพย์สังข์ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนและกระบวนการ ดังรายละเอียดขั้นตอนต่อไปนี้

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ประเภทของข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่รวบรวมเพื่อการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) มีรายละเอียดดังนี้

- ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยภาคสนามจากแบบสัมภาษณ์ ของผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา และประชาชนภายในเขตปกครองเทศบาลเมืองสะเดา

- ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยการรวบรวมมาจากการศึกษาค้นคว้า หนังสือ เอกสาร งานวิจัย งานค้นคว้าอิสระ และระบบออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน คือ ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา และประชาชนภายในเขตปกครองเทศบาลเมืองสะเดา ได้แก่ ประธานชุมชน แกนนำชุมชน ผู้นำศาสนา และประชาชนทั่วไปในเขตเทศบาลเมืองสะเดา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่ได้ทำการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) นี้ใช้เครื่องมือการวิจัยแบบสัมภาษณ์ โดยแนวทางในการกำหนดกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ (Main Question) ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปัญหาของคำถามในการวิจัย สำหรับการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการ ดำเนินการเก็บข้อมูล ด้านการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีภาพได้บรรยากาศการสนทนาแลกเปลี่ยนแบบเป็นกันเอง ด้วยกรอบคำถามที่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยจะใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้าง คือ ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นและรูปแบบคำถามที่กำหนด ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ นำผลจากตรวจสอบความเที่ยงตรงมาของเครื่องมือต่อมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับจริง รวมทั้งพิจารณาปรับข้อความคำถามมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลส่งให้ผู้สัมภาษณ์รับทราบ เพื่ออธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและประโยชน์ของการศึกษา ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการศึกษา เวลาที่ต้องใช้ในการสัมภาษณ์โดยประมาณ เพื่อขอความร่วมมือ พร้อมทั้ง

แบบเอกสารข้อมูลสำหรับเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์และนัดวันที่จะทำการสัมภาษณ์ และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลคำสัมภาษณ์จากผู้ถูกสัมภาษณ์มา เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแต่ละบุคคล และจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล นำข้อมูลทุกประเภทของข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ตามองค์ประกอบสำคัญ คือ ความมีระเบียบ การตีความ การจัดแบ่งหมวดหมู่โดยอิงหลักเกณฑ์จากแนวคิด ทฤษฎีเป็นสำคัญ นำเสนอในรูปแบบของการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเขียนรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษาต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จากนโยบายทั้ง 3 ด้าน พบว่าคณะผู้บริหารของทางเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามนโยบายที่วางไว้ ในส่วนของ 1). นโยบายด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ เทศบาลเมืองสะเดาได้มีการพัฒนาในเรื่องของการให้ความรู้ การส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ การสร้างทักษะอาชีพ การสร้างเศรษฐกิจชุมชน เรื่องการปรับปรุงตลาดสดของเทศบาลเมืองสะเดา การส่งเสริมเศรษฐกิจอื่น ๆ รวมถึงการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ขณะที่ 2). นโยบายด้านคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ทางเทศบาลเมืองสะเดาได้มีการพัฒนาในเรื่องของระบบสาธารณสุข การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ระบบการศึกษา ระบบการดูแลสุขภาพปลอดภัย และการบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงสถานที่ในการออกกำลังกาย และในส่วนของ 3). นโยบายด้านการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทางเทศบาลเมืองสะเดาได้มีการพัฒนาในเรื่องของการปลูกต้นไม้ การจัดการเรื่องขยะ การก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะ เพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน รวมถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในสวนสาธารณะต่าง ๆ ของเทศบาลเมืองสะเดา ซึ่งนโยบายทั้ง 3 ด้านนี้ กลับกรองมาจากปัญหาและเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลาโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เมืองสะเดาเป็นเมืองแห่งความสุขสำหรับการอยู่อาศัย เป็นสิ่งที่จะทำให้ประชาชนในเขตการปกครองของเทศบาลเมืองสะเดา มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดปลอดภัยจากมลพิษ ซึ่งสอดคล้องและตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด โดยพัฒนาเมืองสะเดาให้เจริญก้าวหน้าบรรลุตามนโยบายและเกิดผลบังเกิดในทางปฏิบัติ ยึดถือเอาประโยชน์สุขอย่างแท้จริงของประชาชนชาวสะเดาเป็นสำคัญ และเป็นไปตามภารกิจของเทศบาลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามคำกล่าวแถลงนโยบายของนายวัชชพล ปรีสุทธิกุล นายกเทศมนตรีเมืองสะเดา ที่ได้แถลงต่อสภาเทศบาลเมืองสะเดา

2. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา พบว่า จากนโยบายทั้ง 3 ด้าน ทางเทศบาลเมืองสะเดาประสบปัญหาอุปสรรคในเรื่องเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเรื่องของ 1). งบประมาณ กล่าวคือ ทางเทศบาลเองมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณที่ไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่ได้รับความเดือดร้อน จึงทำให้ไม่สามารถให้การช่วยเหลือทั้งหมดได้ในคราวเดียวกันในบางเรื่อง 2). เรื่องผลกระทบจากสถานการณ์โควิด19 ที่ส่งผลกระทบต่อนโยบายทั้ง 3 ด้าน มาเป็นทอด ๆ และรวมถึง 3). ปัญหาที่เกี่ยวกับขาดการให้ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ ทำให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างไม่เต็มที่ไม่มีเต็มประสิทธิภาพ ในส่วนของแนวทางแนวทางใน

การแก้ไขปัญหาของทางเทศบาลเมืองสะเดาเอง ได้แก่ มีความต้องการให้ภาครัฐส่วนกลาง มีการกระจายอำนาจ การกระจายงบประมาณให้กับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และให้มีการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ทราบถึงภารกิจของเทศบาล ให้มีการร่วมมือและพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งภาครัฐและประชาชน ให้ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อที่จะเกิดประโยชน์สุขและเป็นไปตามความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา พบว่าคณะผู้บริหารของทางเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามนโยบายที่วางไว้ จากนโยบายทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ (1) นโยบายด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ (2) นโยบายด้านคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และ (3) นโยบายด้านการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยที่เทศบาลเมืองสะเดาได้มีการพัฒนาจากนโยบายทั้ง 3 ด้านดังกล่าวให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของพี่น้องประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยการพัฒนาดังกล่าวนั้น สอดคล้องกับวิไลพร ไชโย (2559 : 15) ที่ได้ให้ความหมายของ “การพัฒนา” หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การพัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศ คือ การทำสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้น เจริญขึ้น สนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้น และการพัฒนาเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว

ในขณะที่ทางเทศบาลเมืองสะเดาเอง ได้มีการพัฒนาในส่วนของเศรษฐกิจ, คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน, และการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งในการพัฒนานโยบายทั้ง 3 ด้านนี้เทศบาลเมืองสะเดานั้น ได้มีการกำหนดกระบวนการและแนวทางในการพัฒนาไว้เรียบร้อยแล้ว สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาที่ดีแรก ฤกษ์ หราย (2543 : 282) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการ (Process) ที่จะต้องมีองค์ประกอบของเรื่องชีวิตที่สำคัญและต้องผสมผสานระหว่าง 1. มีการเปลี่ยนแปลง (Change) ในทางบวก ได้แก่ การปรับปรุงเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตเสมอ คือ การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องดีขึ้น เจริญขึ้น งอกงามขึ้น และต้องเกี่ยวข้องกับ 4 แกนหลัก คือ คน โครงสร้าง เทคโนโลยีและระบบหรืองาน (รวมทั้งสิ่งแวดล้อมด้วย) 2. การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมีการควบคุม (Control) ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงได้โดยการกำหนดเป็นแผนที่ชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติที่ดำเนินตามเป้าหมายอย่างเด่นชัด โดยมีจุดเน้นของการพัฒนาโดยประชาชน เพื่อประชาชนและเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน 3. ผลของการพัฒนานั้นต้องเกิดความเสมอภาค (Equity) และการกระจายใหม่ (Redistribution) ในการกระจายความเป็นธรรมในเรื่องรายได้ และการกระจายความเป็นธรรมในเรื่องคุณภาพชีวิต (Quality of Life) แก่กลุ่มคนในสังคมอย่างยุติธรรมและจะต้องทำให้เกิดความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริงในเรื่องโอกาส (การศึกษา การทำงาน ความก้าวหน้า ฯลฯ) จากทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาข้างต้นที่ได้กล่าวมานั้น ถือว่าตรงกับแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งการจัดการความสะอาดสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นเดียวกัน

เทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ถือเป็นหนึ่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในรูปแบบทั่วไป โดยมีหัวหน้าฝ่ายบริหารและสมาชิกมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งมีอำนาจภายในกรอบที่รัฐบาลกำหนดไว้ ซึ่งในแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ทางผู้บริหารเทศบาลได้กำหนดนโยบายทั้ง 3 ด้านขึ้นมานั้น โดยการกลั่นกรองมาจากปัญหาและเป็นไปตามความต้องการของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด เพื่อให้ประชาชนมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดปลอดภัยจากมลพิษ ตามคำกล่าวแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรีเมืองสะเดาที่ได้ให้ไว้

จากคำกล่าวข้างต้นที่ได้กล่าวมานั้น สอดคล้องกับอนงคณาฎ แก้วไพฑูรย์ (2554 : 1-2) ที่ได้กล่าวว่าข้าราชการจะต้องคำนึงถึงประชาชนและต้องสำรวจตัวเองด้วยว่าในการปฏิบัติราชการในฐานะที่เป็นข้าราชการ ซึ่งมีภารกิจในการให้บริการประชาชน ได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ เพราะฉะนั้นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน จึงเป็นเรื่องที่เราจะต้องให้ความสำคัญอย่างมาก และต้องพยายามดำเนินการทุกวิถีทางที่จะให้การทำงานของราชการ การบริหารงานของส่วนราชการ เป็นการบริหารงานที่จะสามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพ เพิ่มพูนคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. ในขณะเดียวกันผลการศึกษายังชี้ให้เห็นอีกว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร สมาชิกเทศบาล และข้าราชการประจำของเทศบาลเมืองสะเดา จากแนวทางการพัฒนาจากนโยบายทั้ง 3 ด้านนั้น ยังพบปัญหา/อุปสรรค คือ เรื่องการกระจายอำนาจจากรัฐบาลส่วนกลาง การกระจายงบประมาณมาสู่ท้องถิ่นยังไม่เพียงพอต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาหลักในการพัฒนา ทำให้นโยบายต่าง ๆ การบริหารงานต่าง ๆ ที่ทางเทศบาลเมืองสะเดาเองได้ตั้งไว้ มีการพัฒนาได้อย่างไม่เต็มที่ โดยมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณที่ไม่เพียงพอในบางครั้งบางเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการบริหารท้องถิ่นของ Holloway (1981 ; อ้างถึงใน สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2539 : 37) ที่ได้กล่าวว่าความสำเร็จของการบริหารท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับความจริงใจของรัฐบาลกลางในการกระจายอำนาจการบริหารตนเองให้แก่ท้องถิ่น โดยจะต้องกระจายทั้งอำนาจทางการเมืองและการคลัง โดยเฉพาะอำนาจทางการคลัง รัฐบาลกลางจะต้องส่งเสริมให้รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการรายได้ให้เหมาะสมกับภารกิจในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง จนกระทั่งสามารถพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้แล้วแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา จากนโยบายทั้ง 3 ด้าน ยังพบปัญหา/อุปสรรค อีกอย่างหนึ่งถึงแนวทางการพัฒนาจากนโยบายทั้ง 3 ด้าน คือ ขาดการให้ความร่วมมือของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ในบางเรื่องบางครั้งเช่นเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหาร สมาชิกเทศบาล รวมถึงข้าราชการประจำของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ได้ให้ความสำคัญมากในเรื่องของแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จากนโยบายทั้ง 3 ด้าน โดยผ่านการบริหารงานและปฏิบัติงานในการดูแลประชาชน ภายใต้การปกครองของเทศบาลเมืองสะเดา ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตที่ดี และการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและแนวทางพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติราชการด้านบริการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสะเดา ตามความคาดหวังของประชาชน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มศักยภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมในภายภาคหน้า ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ Wit (1967 ; อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, 2555 : 22) ที่ได้กล่าวว่า รัฐบาลของท้องถิ่นนั้น ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองสะเดา รวมถึงข้าราชการประจำของเทศบาล ควรมีการจัดประชุมอบรม สัมมนาให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเป็นระยะ ๆ ตามเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาเทศบาลเมืองสะเดาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่

2) คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองสะเดาจะต้องรับฟัง รับเรื่องร้องทุกข์ของประชาชนอย่างจริงจัง พร้อมทั้งจะแก้ปัญหาของประชาชนอย่างตรงไปตรงมา แก้ปัญหาอย่างถูกวิธีและครอบคลุม และจะต้องเข้าไปดูแลตรวจสอบทุก ๆ ความเดือดร้อนของประชาชนในทุก ๆ เขตพื้นที่ในเทศบาลอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อแนวทางในการบริหารและพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา

3) คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองสะเดา ควรมีวิธีการที่จะเชิญชวนประชาชนภายในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติภารกิจในนโยบายด้านต่าง ๆ ของทางเทศบาลให้มากกว่าเดิมยิ่งขึ้น โดยอาจจะหาวิธีการใหม่ ๆ ในการที่จะเชิญชวนประชาชนผ่านทางโซเชียลมีเดีย มีการประชาสัมพันธ์ ลงพื้นที่ให้มากขึ้นกว่าเดิม มีการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร ให้กับผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่กับทางเทศบาล เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับประชาชนในพื้นที่ ให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม และทำให้ทางเทศบาลเองลดภารกิจในส่วนนั้น ๆ ไปอีกด้วย ทำให้มีเวลาในการพัฒนาในส่วนอื่น ๆ ให้ได้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

งานวิจัยชิ้นนี้ ศึกษาแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยมุ่งเน้นไปที่นโยบายทั้ง 3 ด้าน ของเทศบาลเมืองสะเดาเป็นหลัก หากมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นที่ใกล้เคียงกันในอนาคต อาจปรับเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาของเทศบาลในพื้นที่อื่น ๆ
- 2) ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร สมาชิก และข้าราชการประจำ ถึงแนวทางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3) ศึกษาเกี่ยวกับระบบการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจากรัฐส่วนกลาง ว่ามีผลต่อแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

- เกื้อ วงศ์บุญสิน. (2540). *ประชากรกับการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2555). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ณัฐธนิชา ทิพย์สังข์. (2566). *ความคาดหวังของประชาชนต่อนโยบายด้านการพัฒนากับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองคองหงส์ จังหวัดสงขลา*. สารนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาตรี ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์. (2558). *เอกสารประกอบการสอนวิชาทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. สาขาการพัฒนารัฐประศาสนศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. (2543). *ทฤษฎีและแนวทางการพัฒนาสังคม*. เอกสารการสอนชุดวิชาคหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เทศบาลเมืองสะเดา.(2565). คำแถลงนโยบาย นายวัชชพล ปริสุทธิกุล นายกเทศมนตรีเมืองสะเดา. <https://sadaocity.go.th/content/information/1> สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2565.

เทศบาลเมืองสะเดา.(2565). ข้อมูลทั่วไป. <https://sadaocity.go.th/content/information/1> สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2565.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 4 องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลำดับที่ 2 เรื่องภารกิจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

บุษอริ ยีหะมะ. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. <https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/draftconstitution2>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565.

วัชรินทร์ อินทพรหมและคณะ. (2558). รูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่น เปรียบเทียบไทยกับเวียดนาม. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 10(1), 188-205.

วิไลพร ไชโย. (2559). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2539). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562. <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%B705/%B705-20-9999-update.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565.

อนงค์นาฏ แก้วไพฑูริย์. (2554). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัดหมวด 4 ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.